

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра техніко-технологічних дисциплін, охорони праці
та безпеки життєдіяльності

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри
техніко-технологічних дисциплін, охорони праці
та безпеки життєдіяльності

«30» серпня 2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВВЗ.1.02 ОСНОВИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

(шифр і назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 013 Початкова освіта

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма: Початкова освіта

(назва освітньої програми)

Факультет/інститут початкової освіти

(назва факультету/інституту)

Робоча програма з дисципліни «Основи інтелектуальної власності» для студентів спеціальності 013 Початкова освіта

Розробник: Авраменко О. Б. – магістр інтелектуальної власності, доктор педагогічних наук, професор кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

Протокол № 1 від «28» серпня 2019 року

Завідувач кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності

(підпис)

(Азізов Т. Н.)
(прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету початкової освіти

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії факультету початкової освіти

(підпис)

(Ящук О. М.)
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань <u>01 Освіта</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>013 Початкова освіта</u> (шифр і назва)	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		–	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – _____		Семестр	
(назва)		–	1-й
Загальна кількість годин – 120		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	–	6 год.
		Семінарські	
		–	6 год.
		Самостійна робота	
		–	108 год.
		Індивідуальні завдання:	
		–	–
		Вид контролю:	
–	залік		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання –

для заочної форми навчання – 10\90

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: на сьогодні ставиться задача економічного розвитку України за інноваційною моделлю, в основі якої лежить результат творчої діяльності громадян, тобто об'єктів патентування та авторських прав, тому метою є навчання студентів з питань правової охорони, практичного використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності та надання студентам вищих навчальних закладів, як майбутнім інноваторам, комплексу відповідних знань та умінь. Свідченням цього є Указ Президента України “Про заходи щодо охорони інтелектуальної власності в Україні” від 25.04.01 р. № 285, завданням якого є запровадження у вищих навчальних закладах дисципліни з основ інтелектуальної власності.

Завдання: основні завдання курсу полягають у забезпеченні інтелектуального і соціального розвитку особистості шляхом навчання основам правових та економічних аспектів захисту прав особистості на результати інтелектуальної діяльності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми у результаті вивчення курсу студент оволодіває такими компетентностями:

ЗК 4 – здатність бути критичним і самокритичним. Осмислення, переосмислення дій щодо ґрунтового самоаналізу власної діяльності, самокритики, сприймання конструктивної критики з метою підвищення рівня професійної майстерності.

ЗК 12 – здатність до аналізу інтелектуальної власності, правової охорони об'єктів інтелектуальної власності та їх захисту в Україні та світі. Ознайомлення з компонентною та організаційною структурами системи охорони прав інтелектуальної власності в Україні/світі, формування комплексу знань щодо процедур набуття прав інтелектуальної власності в Україні/світі, їх реалізації та захисту.

ФК 7 – здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. Здійснювати контроль/самоконтроль процесу та оцінювання/самооцінювання результатів діяльності з метою забезпечення їхньої якості.

Очікувані результати навчання:

ПРН 2. Знати законодавство України та міжнародні нормативно-правові документи з питань охорони навколишнього середовища, функціонування та розвитку громадянського суспільства; нормативно-правові документи, що регламентують діяльність загальноосвітніх шкіл/позашкільних закладів.

ПРН 11. Володіти когнітивно-творчими якостями: інтелектуальною активністю, гнучкістю й оригінальністю мислення, інтуїцією, критичністю тощо.

ПРН 14. Застосовувати наукові знання та практичні уміння й навички, що складають теоретичну й діяльнісну основи навчальної дисципліни, для розв'язання задач, які належать до певного кола означеної дисципліни або мультидисциплінарних контекстів.

ПРН 22. Володіти комплексом знань і умінь щодо набуття, комерціалізації та захисту прав на різні категорії об'єктів права інтелектуальної власності в Україні/світі.

ПРН 23. Бути наполегливим у вирішенні професійних завдань та взятих зобов'язань, нести соціальну, етичну відповідальність за внесок/результати професійної діяльності.

3. Мова навчання

Мова навчання: українська

4. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Основні засади патентування та авторського права

Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини

Поняття інтелектуальної власності. Інтелектуальна власність як результат творчої діяльності. Інтелектуальна власність як право. Еволюція інтелектуальної власності. Еволюція промислової власності. Еволюція авторського права і суміжних прав. Еволюція інтелектуальної власності в Україні. Місце і роль інтелектуальної власності в економічному і соціальному розвитку держави. Соціально-економічні стратегії в країнах світового товариства. Роль промислової власності у економічному розвитку. Авторське право і розвиток культури.

Тема 2. Система інтелектуальної власності

Об'єкти права інтелектуальної власності. Класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Об'єкти промислової власності. Нетрадиційні об'єкти інтелектуальної власності. Об'єкти авторського права і суміжних прав. Суб'єкти права інтелектуальної власності. Творець (автор) як суб'єкт права. Громадяни, юридичні особи та держава як суб'єкти права інтелектуальної власності. Суб'єкти права промислової власності. Суб'єкти авторського права. Суб'єкти суміжних прав. Система законодавства України про інтелектуальну власність. Конституція України. Норми цивільного, господарського і кримінального кодексів України щодо інтелектуальної власності. Спеціальне законодавство України з питань інтелектуальної власності. Міжнародні договори про інтелектуальну власність. Членство України в міжнародних договорах про інтелектуальну власність. Всесвітня організація інтелектуальної власності, її структура та основні функції. Міжнародна співпраця в рамках регіональних договорів про інтелектуальну власність.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Охорона та захист права на об'єкти інтелектуальної власності

Тема 3. Мета і принципи правової охорони

Мета правової охорони. Принципи правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Охорона прав на об'єкти промислової власності. Необхідність правової охорони об'єктів інтелектуальної власності. Набуття прав на винаходи і корисні моделі. Варіанти рішень стосовно правової охорони. Умови патентоспроможності винаходу (корисної моделі). Порядок патентування. Строк дії патенту. Дострокове припинення дії патенту. Права власника патенту. Набуття прав на промисловий зразок та географічне зазначення. Порядок отримання охоронного документу на промисловий зразок. Порядок отримання права на географічне зазначення. Набуття прав на торговельну марку. Порядок отримання охоронного документу на торговельну марку. Охорона об'єктів авторського права і суміжних прав.

Тема 4. Економіка інтелектуальної власності

Права на об'єкти інтелектуальної власності як товар. Особливості права інтелектуальної власності як товару. Інтелектуальна власність як нематеріальний актив. Комерціалізація прав на об'єкти інтелектуальної власності. Мета і основні способи комерціалізації. Поняття інтелектуального капіталу. Використання об'єктів права інтелектуальної власності у власному виробництві. Внесення інтелектуальної власності до статутного капіталу підприємства. Уступка прав на об'єкти інтелектуальної власності. Передача прав на об'єкти інтелектуальної власності: за ліцензійним договором, за договором комерційної концесії, за договором лізингу. Суть торгівлі ліцензіями. Види ліцензій. Ліцензійні договори. Оцінка вартості прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності

Система захисту прав інтелектуальної власності і її призначення. Причини, що приводять до порушення прав. Призначення системи захисту прав інтелектуальної власності.

Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності. Дії, що порушують права власників об'єктів промислової власності. Основні порушення прав на об'єкти авторського права і суміжних прав. Форми, порядки та способи захисту права інтелектуальної власності

Юрисдикційна форма захисту. Неюрисдикційна форма захисту. Види порушення прав, що розглядаються в адміністративно-правовому порядку. Цивільно-правовий порядок захисту прав. Порядок захисту порушених прав, встановлений кримінальним законодавством. Відповідальність за порушення прав, що передбачена Кримінальним кодексом України.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Основні засади патентування та авторського права												
Тема 1. Інтелектуальна власність як право на результати творчої діяльності людини	–	–	–	–	–	–	24	2	–	м	–	22
Тема 2. Система інтелектуальної власності –	–	–	–	–	–	–	26	–	2	–	–	24
Разом за змістовим модулем 1	–	–	–	–	–	–	50	2	2	–	–	46
Змістовий модуль 2. Охорона та захист права на об'єкти інтелектуальної власності												
Тема 3. Мета і принципи правової охорони	–	–	–	–	–	–	26	2	2	–	–	22
Тема 4. Економіка інтелектуальної власності	–	–	–	–	–	–	22	2	–	–	–	20
Тема 5. Захист прав інтелектуальної власності	–	–	–	–	–	–	22	–	2	–	–	20
Разом за змістовим модулем 2	–	–	–	–	–	–	70	4	4	–	–	62
Усього годин	–	–	–	–	–	–	120	6	6	–	–	108
Модуль 2												
ІНДЗ	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Усього годин	–	–	–	–	–	–	120	6	6	–	–	108

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Система інтелектуальної власності	2
2	Мета і принципи правової охорони	2
3	Захист прав інтелектуальної власності	2
Всього		6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Становлення і розвиток законодавства України про інтелектуальну власність	10
2	Загальні положення законодавства України про інтелектуальну власність.	8
3	Авторське право і патентне право: спільне і відмінність.	8
4	Державне управління Інтелектуальною власністю.	8
5	Авторські договори. Загальні положення.	8
6	Договори у сфері науково-технічної діяльності.	10
7	Договори на використання об'єктів промислової власності. Ліцензійні договори.	12
8	Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах	10
9	Колективне управління майновими правами інтелектуальної власності за типовим законом ВОІВ.	8
10	Представники у справах інтелектуальної власності.	8
11	Державні інспектори з питань інтелектуальної власності.	8
12	Міжнародні конвенції про охорону авторського права і суміжних прав.	10
Разом		108

8. Індивідуальні завдання

Тема ІНДЗ:

1. Інтелектуальна діяльність та її місце в соціально-економічному розвитку суспільства.
2. Види інтелектуальної діяльності.
3. Особливості літературної діяльності.
4. Науково-технічна діяльність.
5. Засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг
6. Становлення системи правової охорони результатів інтелектуальної власності.
7. Становлення і розвиток законодавства України про інтелектуальну власність
8. Загальні положення законодавства України про інтелектуальну власність.
9. Авторське право і патентне право: спільне і відмінність.
10. Державне управління Інтелектуальною власністю.
11. Об'єкти наукових відкриттів.
12. Об'єкти раціоналізаторських пропозицій.

13. Об'єкти захисту від недобросовісної конкуренції
14. Автори – творці об'єктів права інтелектуальної власності.
15. Правонаступники як суб'єкти права інтелектуальної власності.
16. Виникнення права інтелектуальної власності на твори науки, літератури і мистецтва та об'єкти суміжних прав.
17. Оформлення прав інтелектуальної власності на об'єкти промислової власності.
18. Заявка на засоби індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг
19. Видача охоронного документа на об'єкт інтелектуальної власності.
20. Особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкти інтелектуальної власності.
21. Майнові права інтелектуальної власності авторів творів науки, літератури, мистецтва і суміжних прав та суб'єктів промислової власності.
22. Майнові права інтелектуальної власності авторів творів науки, літератури, мистецтва і суміжних прав та суб'єктів промислової власності.
23. Припинення правової охорони об'єктів промислової власності.
24. Припинення правової охорони засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг.
25. Припинення правової охорони торговельної марки.
26. Авторські договори. Загальні положення.
27. Договори у сфері науково-технічної діяльності.
28. Договори на використання об'єктів промислової власності. Ліцензійні договори.
29. Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах
30. Колективне управління майновими правами інтелектуальної власності за типовим законом ВОІВ.
31. Представники у справах інтелектуальної власності.
32. Державні інспектори з питань інтелектуальної власності.
33. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.
34. Кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності.
35. Адміністративно-правовий захист права інтелектуальної власності.
36. Інтелектуальна власність – складова інтелектуального капіталу за економічним змістом
37. Оцінка вартості інтелектуальної власності.
38. Механізм комерціалізації інтелектуальної власності.
39. Оподаткування операцій з нематеріальними активами.
40. Загальні міжнародні угоди з питань інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності (ВОІВ).
41. Міжнародні конвенції про охорону авторського права і суміжних прав.
42. Міжнародно-правова охорона промислової власності.
43. Міжнародно-правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обороту, товарів і послуг. Міжнародно-правова охорона торговельних марок.
44. Державне стимулювання інтелектуальної діяльності.

9. Методи навчання

Словесні (розповідь, бесіда, лекція тощо). наочні (ілюстрація, демонстрація тощо), репродуктивний метод, навчальна робота під керівництвом викладача, самостійна робота

студентів, інтерактивні методи навчання тощо.

10. Методи контролю

Усне опитування, письмове тестування, захист ІНДЗ, перевірка виконання самостійної роботи, опрацювання нормативних документів, критичний аналіз ситуації, самооцінювання, взаємооцінювання, залік.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Рівень	Характеристика відповідей студента на питання теоретичного матеріалу	Кількісна характеристика рівня
Не задовільний	Студент дає відповідь, яка не має безпосереднього відношення до поставленого питання Фрагментами відтворює незначну частину матеріалу, має поверхневі уявлення про об'єкт вивчення елементарно висловлює думку без логічної послідовності.	2 бали
Задовільний	Володіння навчальним матеріалом на репродуктивному рівні. Може відтворити значну частину матеріалу, частково обґрунтувавши та проаналізувавши його, зробити висновки.	3 бали
Достатній	Знання студента є достатньо повними, вміє відтворювати вивчений матеріал, дає ґрунтовні відповіді на поставлені питання. Відповідь повна, логічна, обґрунтована але з деякими неточностями. Самостійно застосовує теоретичні знання для виконання навчальних завдань.	4 бали
Високий	Студент володіє глибокими, міцними знаннями які вміє узагальнювати, систематизувати. Аргументовано відповідає на поставлені запитання і здатний використовувати отримані знання в своїх відповідях. Виявляє творчість під час відтворення набутих теоретичних знань. Чітко формулює висновки з наведенням практичних прикладів стосовно теоретичного матеріалу.	5 балів

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ПО МОДУЛЯХ:

90-100 балів — відмінно (A);

75-89 балів — добре (B, C);

60-74 балів — задовільно (D, E);

35-59 балів — незадовільно з можливістю повторного складання (FX);

1-34 балів — незадовільно з обов'язковим повторним курсом (F).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				
Т 1	Т 2	МК	Т 3	Т 4	Т 5	МК	100
10	10	20	10	10	10	30	

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за шкалою ECTS	Визначення	Оцінка за націон. системою	Оцінка за сист. В УДПУ
A	Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	5	90-100%
B	Дуже добре – вище середнього рівня з кількома помилками	4	82-89%
C	Добре – правильна робота з певною кількістю помилок	4	75-81%
D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю помилок	3	69-74%
E	Достатньо - виконання задовольняє мінімальні критерії	3	60-68%
FX	Незадовільно – потрібно доопрацювати на перездачу	2	35-59%
F	Незадовільно – обов'язковий повторний курс	2	1-34%
ABCDE	Зараховано		60-100%
FXF	Не зараховано		1-59%

90 - 100 балів - **відмінно** (A);

82 - 89 балів - **добре** (B);

75 - 81 балів - **добре** (C);

69 - 74 балів – **задовільно** (D);

60 - 68 балів – **задовільно** (E);

35 - 59 балів - **незадовільно** з можливістю повторного складання (FX);

1-34 балів – **незадовільно** з обов'язковим повторним курсом (F).

13. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій, методичні посібники до проведення практичних занять і ІНДЗ, інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД)
2. Нормативні документи, ілюстративні матеріали, презентації.

14. Рекомендована література

Базова

1. Цибульов П.М. Введення до інтелектуальної власності : Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. –124 с..
2. Право інтелектуальної власності. Підручник. / За ред. О.А. Підпригори. – К.: Ін Юре, 2004. – 672 с.
3. Мікульонок І.О. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник. – К.: Політехніка НТУУ «КПІ»: Ліра-К, 2011.- 230 с.
4. Дахно І.І. Право інтелектуальної власності : Навчальний посібник. – К.: Либідь, 2003. – 200 с.
5. Потехін В.О. Інтелектуальна власність : Навчальний посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 413 с.
6. Фордзюн Ю.І. Основи інтелектуальної власності : Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2012. – 206 с.

Допоміжна

1. Патентні дослідження. Методичні рекомендації/ За ред. В. Л. Петрова. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 1999. - 264с.

2. Виявлення порушення прав власників чинних охоронних документів та заявників на об'єкти промислової власності. Порядок складання та оформлення патентного формуляра/За ред. В. Л. Петрова. - К.: Нора-прінт, 2000.-127с.

3. Цыбулев П.Н. Маркетинг интеллектуальной собственности: Учеб. пособие.- К.: Инст. интел. собств. и права, 2004. - 184 с.

4. Патентная документация ведущих зарубежных стран и международных организаций/А. П. Колесников. - М.: ИНИЦ, 2001. - 167 с.

15. Інформаційні ресурси

1. mon.gov.ua;
2. <http://zakon3.rada.gov.ua>;
3. <http://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=63d57d25-7468-4e9a-8434-c01a5c40f932&title=DerzhavnaSluzhbaIntelektualnoiVlasnos>;
4. <https://web.archive.org/web/20150206213715/http://sips.gov.ua/> Офіційний сайт
5. Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України, 8 квітня 2011 р.
6. <https://regulation.gov.ua/catalogue/regulators/id48/functions>